

DRAGOȘ GROS

HISTORIA
INCOMODA

Ilustrații de BOGDAN CALCIU

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE.....	5
EVREI, CREȘTINI ȘI MUSULMANI ÎN MAGHREB.....	11
EBRAICA ÎN CULTURILE POLITEISTE PRECREȘTINE.....	15
TRANSFORMAREA APOSTOLULUI PAVEL.....	19
ROMANI, CNEZATE ȘI VASALITATE.....	21
MOLDOVA, MUNTENIA, TRANSILVANIA.....	25
CINE ERAU SCIȚII?.....	29
HERCULE DE LA HERCULANE	33
DESPRE ONOMASTICA LOCALITĂȚILOR DIN ROMÂNIA.....	37
ADAM KLISI - „BISERICA LUI ADAM”	41
„DECEBALUS PER SCORILLO”	45
SCIȚI SAU DACI, ODRYSI SAU GEȚI?.....	47
CÂT DE SFINȚI AU FOST CONSTANTIN ȘI ELENA?.....	51
EVANGHELIILE CANONICE APOCRIFE.....	55

„CĂLUȘUL” ÎNTRE RITUAL PĂGÂN ȘI MĂSLUIRE.....	59
ETIMOLOGII ȘI TOPONIME	63
ORIENTALISMUL BISERICII DIN DENSUȘ.....	67
TĂBLIȚELE DE LA TĂRTĂRIA ȘI MITUL MODERN.....	69
GLADIATORII - SCLAVI SAU ANGAJAȚI LIBERI?.....	73
MISTERUL TEZĂURULUI DE LA PIETROASA.....	77
ORIGINILE ROMÂNILOR, ÎNTRE FOLCLOR ȘI ARHEOLOGIE.....	81
CINE AU FOST VOLCII?.....	85
VALAHII, AROMÂNII ȘI ROMÂNITATEA LOR.....	89
DE LA FENICIENI LA ROMANI ȘI DE LA FIBONACCI LA GALILEI	93
DE LA SCRIERE LA ALFABET - SCURT ISTORIC.....	97
LEON AFRICANUL	101
„GETICA”, O ISTORIE A... GOȚILOR	105
IMPERIUL VALAHO - BULGAR AL FRAȚILOR ASAN	109
FRATERNITATEA ROMÂNILOR CU SÂRBI ȘI BULGARII	113
ADEVĂRUL DESPRE VLAD ȚEPEȘ	117
CARE E BASARABIA?	121
„BULGARIA CEALALTĂ” ȘI FĂGĂRAȘUL	125
VRANCEA - „MAGNA VALACHIA”	129
ADEVĂRATA ONOMASTICĂ ROMÂNEASCĂ.....	131
DE CE UNGARIA NU POATE AVEA PRETENȚII TERITORIALE?.....	135
STRĂLUCITUL IOAN VODĂ CEL VITEAZ.....	139

"SFÎNȚENIA" LUI CONSTANTIN BRÂNCOVEANU.....	153
CAUZELE NECLARE ALE RĂSCOALEI LUI HOREA	157
UNIREA PRINCIPATELOR (1859)	161
CEL MAI VECHI CANTIO DE AMORE ROMÂNESC	171
VECHIMEA LIMBII ROMÂNE	175
ADEVĂRUL DESPRE ZIUA INDEPENDENȚEI	179
ODISEEA TEZAUROLUI ROMÂNIEI LA MOSCOVA.....	183
PRIMUL RĂZBOI MONDIAL	193
ADEVĂRUL DESPRE TRATATUL DE LA TRIANON.....	195
ADEVĂRATA ORIGINE A ȚIGANILOR	199
ABDICAREA DELOC FORȚATĂ A REGELUI MIHAI.....	211
PAMFIL ȘEICARU - DESPRE TRĂDAREA REGALĂ DE LA 23 AUGUST 1944.....	231
DESPRE MĂRĂȘEȘTI ȘI UNIRE.....	249
CE NU ȘTIM DESPRE TITULESCU ȘI TRATATUL DE LA VERSAILLES (1919).....	253
SCURTĂ INCURSIUNE ÎN PERIOADA INTERBELICĂ	257
23 AUGUST 1944, AȘA CUM APARE ÎN ARHIVELE NAȚIONALE	261
ROMÂNUL DE LA HAMMAMET (TUNISIA)	267
UN PORTRET EXCLUSIV AL FOSTULUI REGE MIHAI.....	271

EVREI, CREȘTINI ȘI MUSULMANI ÎN MAGHREB

În lumea arabo-musulmană a Africii de Nord, avem întrepătrunse culturi și influențe dintre cele mai diverse. Acum, politica de stat sau cea la nivel individual vorbesc despre o Africă de Nord musulmană sau, în cea mai mare majoritate, islamizată. Politic e chiar așa, dar, coborând în straturile populației, putem descoperi că lucrurile nu stau deloc așa. La fel se întâmplă dacă ne întoarcem în istoria generoasă a populațiilor nord-africane. Berberi ca origine, arabo-musulmanii din Libia, Tunisia, Algeria și Maroc la origine, înainte de invazia omeyyazilor, încheiată în 1107, erau iudeo-sefarzi și creștini, unii dintre ei rămânând așa până astăzi. Muzica arabo-andaluză – numită în felurite chipuri, chiar în interiorul unei singure țări, dar, în general, „maaluf” sau „malouf” – este o sinteză de stiluri evreiești, maure și creștine, asezonate cu influențe arabe și formată în Spania

maură, înainte de Reconquista. Un stil mai cunoscut și intrat în Patrimoniul UNESCO este „flamenco”, dar acest stil nu poartă toate influențele amintite, fiind majoritar „gitana” și abia apoi suportând diverse influențe stilistice. Musulmanii nord-africani se mândresc cu muzica lor cultă (pentru că „malouf” așa e considerată), dar nu pot accepta că exponenții de marcă ai muzicii lor au fost și sunt și azi... evreii și creștinii.

Din trecutul nu prea îndepărtat, l-aș aminti pe Cheikh Raymond (Raymond Leyris), numit și de musulmani „cheikh”, adică „maestru”, un excepțional muzician, asasinat în piață de către un fundamentalist fanatic. Asasinatul comis în 1961 a constituit semnalul de plecare, majoritar către Franța, dar și către Israel, a celor mai mulți dintre iudeo-berberi. Printre ei s-a numărat și Gaston Ghrenassia, cunoscut mai târziu sub pseudonimul muzical de Enrico Macias, ginerele lui Raymond, dar și foarte mulți alții, cunoscuți – spun unii care nu se pun de acord încă – sub numele generic de „pieds noirs”, emigranți originari din Africa de Nord, în Franța, dar cu rădăcini europene. La fel stau lucrurile cu Patrick Bruel (Maurice Benguigui), Claude Challe (Claude Chalom), născut la Tunis, dar găsindu-și celebritatea în domeniul muzicii Buddha Bar, în Franța sau Natasha Atlas, sefardă din părinți iudeo-berber și franceză, amândoi sefarzi. La fel stau lucrurile în privința celebrităților din lumea arabă, dar creștine. Majda El Roumi („Creștina”) sau Nancy Ajram și alte cântărețe celebre sunt creștine, dar asta

imense talente, nu doar naționale. Ca urmare, măcar în domeniul muzicii, politica nu funcționează, așa cum nici „fundamentalismul” musulman nu poate acționa. Până la urmă, populațiile nord-africane o venerază pe Kahena (m.701 d.Cr.), cea care a condus rezistența împotriva arabilor și care făcea parte dintr-un trib iudaic, Cohen, așa cum recunoaște și Ibn Khaldoun, deci antisemitismul ar trebui să lipsească acolo. Relativitatea religiei islamice pentru berberi face ca lucrurile să fie încurcate, o parte dintre ei venerând ceea ce o altă parte a lor blamează, dar realitatea e doar una.

Trecând ușor la culturile amazight (berbere), să ne oprim puțin asupra scrierii, „tifnagh”, scrierea standardizată internațional a tuaregilor. Unele surse istorice, altminteri serioase, presupun că scrierea berberă este primul alfabet consonantic apărut în bazinul mediteraneean, adus de la Ugarit de către fenicieni. Realitatea pare să fie puțin diferită... Așa cum arătau istoricii francezi din sec. al XIX-lea, alfabetele berbere seamănă perfect cu... scrierea ebraică! Prin urmare, vârsta presupusă a scrierilor berbere trebuie să fie mult mai nouă decât se presupunea inițial.

EBRAICA ÎN CULTURILE POLITEISTE PRECREȘTINE

Herodot (11,50): „Libienii au fost cei care ni l-au dezvăluit pe Poseidon. Nimeni înaintea lor nu i-a pronunțat numele și ei l-au onorat mereu ca pe un zeu”. „Libieni” era numele dat de greci și de romani, în epocile primare, „popoarelor deșertului”: libienilor, cartaginezilor, garamanților și numizilor (cu precădere, numizilor kabyli). Având în vedere că grecii au luat vinul de la „popoarele deșertului”, se poate presupune că și Dyonisos era „berber”.

Vorbind despre ocupația franceză din Tunisia, cred că fiecare s-a gândit că independența a însemnat eliberarea de ocupant. Așa este, în general, dar, în particular, e complet diferit. Independența Tunisiei a însemnat și distrugerea unor uriașe vestigii punico și romane/bizantine, cum ar fi: sanctuarul punic de la Sousse, teatrul, cirul, amfiteatrul roman din aceeași localitate, dar și dispariția mormântului

Respect p... lui Sidi Kantaoui și a altor vestigii istorice de o excepțională importanță. Noul regim apărut după independență a distrus complet vestigii scoase la lumină de-a lungul anilor, de către francezi. Ceea ce nu au spus tunisienii, dar nici francezii, e că scrierea cartagineză nu era unică în metropola mediteraneeană. Nu doar alfabetul libico-berber era uzitat în Cartagina, ci și cel... ebraic! De altfel, anterior creștinismului, iudeii au avut o influență deosebită în Cartagina și în posesiunile ei, măcar prin limba scrisă și prin numărul de locuitori. La Sousse, evreii ocupau 20% din populație și foloseau, pentru înmormântări, catacombe (haouanet) și hypogeum-uri care existau cu mult înainte de creștinism. Da, adoptaseră zeitățile locale (Baal Hammon, Tanit etc.), dar păstrasera limba, cea care a influențat tunisiana de azi.

Cei care au vizitat Tunisia au remarcat frecvența ridicată a două simboluri: ochiul și „mâna Fatimei”. Ambele sunt simboluri păstrate de berberi și preluate, mai târziu, de către arabi. Alături de alte simboluri berbere (bunăoară, semiluna), pot fi întâlnite și în simbolistica egipteană, începând cu dinastia a XXII-a, berberă, întemeiată de Sheshonq I și care a durat, aproximativ, din anul 950 î.Cr. și până în 720 î.Cr. Cum după moartea lui Solomon, Sheshonq a ocupat Ierusalimul, în timpul dinastiei lui fiind fondată și Cartagina, ne putem gândi de ce scrierea ebraică a ajuns și acolo, aceasta relatând despre zeități egipto-feniciene.

Nu aş putea să-l contrazic pe marele şi excepţionalul Gabriel Camps, iniţiatorul şi părintele „Enciclopediei berbere” şi e departe de mine intenţia de a contesta ceva din valoroasele articole ale lucrării, dar trebuie să constat că inscripţiile ebraice existente în Catacombele din Sousse fac referire la Baal (Soarele) şi Tanit (Luna), ceea ce înseamnă că în Cartagina, pe lângă alfabetul libico-berber, se folosea destul de mult şi alfabetul ebraic (din moment ce francezii au descoperit simultan cinci epitafuri, fără ca ele să fie singurele), într-o perioadă anterioară creştinismului. Cum zeităţile pomenite sunt egipto-feniciene, e limpede că în Cartagina şi, mai târziu, chiar în teritoriile ce au fost posesiuni cartagineze şi apoi romane, au existat, dacă nu exclusiv evrei, măcar populaţii profund influenţate de ei, cultural vorbind. Inscripţiile respective ne lămuresc cu privire la faptul că Hasdrubal era „ajutorul lui Baal”, Bomilcar – „servitorul lui Melqart”, Matonbal – „darul lui Baal”, Hanibal – „cel iubit de Baal” etc. Toate acestea sunt scrise într-un raport al Societăţii de Arheologie din Sousse, din 1906.

TRANSFORMAREA APOSTOLULUI PAVEL

Acum două milenii, lua naștere o nouă religie, creștinismul, prin Învierea și Înălțarea la Cer a lui Isus Cristos. Adepții credinței în Înviere s-au constituit într-o comunitate din ce în ce mai mare, avându-i în frunte pe Apostolii lui Isus. Dintre ei, Petru se detașa ca fiind cel mai credincios ucenic al lui Cristos. La scurt timp după Înălțare, un învățat evreu, Saul, mergea pe drumul Damascului. La un moment dat, lui Saul, care îl condamnase la moarte pe primul martir al creștinătății, Ștefan, i s-a arătat Isus, în spirit, firește. „Saul, Saul, de ce mă prigonești?”, a întrebat Isus, făcând aluzie la condamnarea lui Ștefan. A fost momentul în care judecătorul Saul a devenit Pavel/ Paul, Apostolul Neamurilor (adică Apostolul altor neamuri decât evreii). Credința lui Pavel a fost atât de puternică, încât foarte repede el a devenit o autoritate în comunitatea de creștini. Faptul nu a rămas fără ecou... Creștinii nu se decideau ce să facă: să țină în continuare ritualurile iudaice sau să se separe complet

de ele? Ca urmare, a fost convocat primul conciliu al Bisericii creștine primare, la Roma, în 43 sau 45 d.Cr. La acest conciliu, patriarh al Bisericii a fost Iacob/Iacov, vărul Domnului (sau, cum apare la noi, „ruda Domnului”, deși se știe că era văr primar al lui Isus). Pornind de la acest fapt incontestabil, rămâne de neînțeles de ce catolicii se reclamă de la Sf. Petru și nu de la Iacob. La conciliu, cele două tabere – iudaizantii și anti-iudaizantii – s-au confruntat. Popularitatea lui Petru și elocința deosebită a lui Pavel, îngemănate, au făcut ca noua Biserică să se separe complet de iudaism, anti-iudaizantii „câștigând” partida care a stat, în realitate, la fundamentarea a noii religii de sine stătătoare. De la acest moment, se desprind două „curente”: unul creștin, foarte bine cunoscut, prin ortodoxie și catolicism și așa-numiții „evrei creștini” sau „evrei mesianici”, care Îl recunosc pe Isus ca Mesia, au templu și Sabat, respectă Scripturile și cred în Mântuire. Probabil de la evreii mesianici s-au inspirat Calvin și Luther, când au fundamentat protestul lor, dând naștere bisericilor protestante; dar asta e doar o presupunere personală.

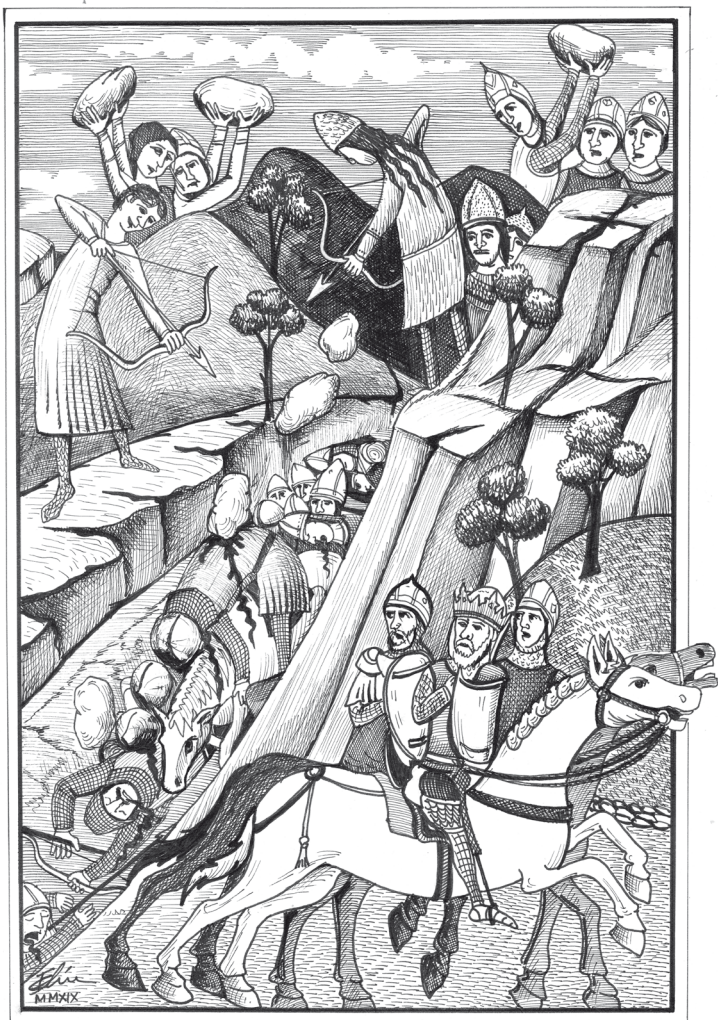
ROMANI, CNEZATE ȘI VASALITATE

Chiar dacă pare că „povestea” începe cu sfârșitul, nu e așa, iar asta se va vedea. Să ne gândim la domnia lui Alexandru Basarab, cel care l-a nimicit în două lupte pe Carol Robert de Anjou: prima a avut loc în apropiere de Cetatea Poienari, cunoscută cândva drept „Cetatea lui Negru Vodă”, iar a doua n-a fost decât o luptă de supraviețuire pentru deja învinsa armată maghiară, reprezentând, de fapt, un masacru, din care însuși Carol Robert a scăpat travestit. Basarab îi trimisese, înainte de confruntarea de la Poienari, o scrisoare, prin care îl invita pe napolitan să părăsească Severinul, proaspăt ocupat, și să-i plătească lui un tribut însemnat, legându-se să-l lase în pace pe regele Ungariei, dacă respectă condițiile. După lupta din Argeș, Carol Robert a semnat tratatul și s-a angajat a plăti ceea ce îi cerea învingătorul. Masacrul de la Posada i-a tăiat complet cheful regelui maghiar de a mai visa măcar la posesiunile Basarabilor.

După moartea acestuia, pe tronul de la Buda a venit fiul lui, Ladislau/Ludovic. Alexandru Basarab a intrat în Transilvania fără ca noul rege să schițeze vreun gest. Știa ce pățise tatăl... Cred că ne putem imagina surpriza lui Ladislau în momentul în care emisarii i-au adus vestea că „fiorosul” Basarab îl convoacă pentru... a-i fi vasal! Cum nu avea curajul de a refuza propunerea, regele Ungariei s-a prezentat la convocare, a semnat tratatul cu Basarab și apoi, el s-a ales cu simbolul vasalității pe monede, iar Basarab, cu banii pe care „suzeranii” îi dădeau pentru a beneficia de cele dorite. Toată operațiunea a fost una economică pentru Alexandru Basarab și una de orgoliu (altfel, costisitor) pentru Ladislau.

Plecând de la aceasta leamă, să ne întoarcem în timp, în perioada romană, la cea de-a doua leamă... Cronicarul lui Traian îl elogia pe acesta (cum altfel?), spunând că el i-a învins pe daci, dar nici el și nici alte surse nu au precizat un loc în care să se fi desfășurat luptele din al doilea război daco-roman (pentru primul, lucrurile sunt chiar mai încurcate). Nici despre Decebal nu spune ceva și nici un alt nume nu-i dă. Practic, acel război din care Traian a ieșit învingător putea foarte bine... să nu fi existat! Același cronicar (Plinius cel Tânăr – „Panegiricul” 12.1.2) recunoaște – ca, de altfel, Dio Cassius și alții – că împărații romani se lăudau că au câștigat un război pe care ei îl pierdeau, de fapt...

Ca urmare, ocuparea unui teritoriu la nord de Dunăre putea să fie urmarea unei tranzacții, prin care „dacii” îi lăsau să administreze un teritoriu anume, contra cost, fără ca posesorii să își piardă proprietatea acelui teritoriu. Este vorba despre cei care, mai târziu, la mult timp după retragerea aureliană, au fost în Muntenia și, parțial, în Transilvania... cnezii. Ei administrau o moșie sau mai multe, dar fără ca proprietarul să le cedeze altceva decât o parte din uzufructul acelei/acelor moșii. Cnezii care deveneau nobili nu mai administrau moșiile altora, ci pe cele pe care regele/voievodul le oferea lor cu această ocazie, iar, în acest caz, ei dețineau tot: atât administrarea, cât și proprietatea moșiei /moșiilor.

Bătălia de la Posada